

Mål och strategier för Södertörns högskolas uppdrag att samverka med det omgivande samhället för perioden 2006-2009

Rektorsämbetet har vid sitt sammanträde den 22 december 2005 fastställt föreliggande styrdokument med övergripande mål och strategier för högskolans samverkansuppdrag.

Förslaget har remissbehandlats av såväl forsknings- och utbildningsnämnder, institutioner, centrubildningar (motsvarande) som studentkåren och doktorandråden.

Övergripande samverkansmål

Högskolan skall bedriva utbildning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, samt forskning och utvecklingsarbete. Högskolan skall också samverka med sitt omgivande samhälle och informera om sin verksamhet (HL 1 kap. 2§). Högskolans verksamhet ska bidra till en hållbar kulturell och social samhällsutveckling samt främja ekonomisk tillväxt genom forskningsbaserad kunskapsutveckling.

Högskolans samverkansuppdrag innebär bland annat att högskolan i sin verksamhet aktivt ska använda sig och dra nytta av erfarenheter och problem hos omgivningen, informera om sin utbildning och forskning samt underlätta för det omgivande samhället att få tillgång till relevant information om forskningsresultat och andra erfarenheter. Samverkan bidrar till att vidga perspektiven inom såväl forskning som utbildning och ger oss möjlighet att utvecklas genom att tillvarata erfarenhetsbaserad kunskap från samhällets olika aktörer. Det är angeläget att vi medverkar till dubbelriktad kunskapsöverföring mellan högskolan och omvärlden; mellan teori och praktik. Södertörns högskola ska därför utveckla och stärka våra omvärldsrelationer. Vi ska arbeta i riktning mot följande mål:

- Högskolan ska utveckla och fördjupa sina omvärldskontakter för en arbetslivsrelaterad utbildning
- Högskolan ska bidra till livslångt lärande och kompetensutveckling i omvärlden
- Högskolan ska utvecklas som medaktör i kunskaps- och innovationssystemet

Strategier för utvecklad samverkan

Generella utgångspunkter, åtgärder och tillvägagångssätt

Vårt förhållningssätt är att samverkansuppdraget ska vara en integrerad del av högskolans utbildning och forskning. Högskolans ledord *mångvetenskap, mångkulturalitet och medborgerlig bildning* ska vara ledande även i detta arbete.

Samverkansuppdraget har inte någon geografisk begränsning utan kan vara regional, nationell eller internationell. Högskolan ska dock under perioden prioritera Södertörnregionens åtta kommuner¹, organisationer och företag. Vidare är det högskolans ambition att som helhet samverka med samhällets alla delar, såväl med offentlig, privat och ideell sektor som med allmänheten. I detta arbete är det viktigt att upprätthålla en balans mellan å ena sidan omvärldens krav och förväntningar på högskolan, å andra sidan den akademiska integriteten och högskolans oberoende.

För att utveckla verksamheten mot våra mål, ska högskolans institutioner med dess ingående ämnen och program samt centrumbildningar utforma handlings- eller verksamhetsplaner med aktiviteter, insatser och/eller processer som främjar en god samverkan med omgivningen. De ska formuleras utifrån institutionens specifika kunskapsområden, förutsättningar och ambitionsnivåer. Även de centrala stödfunktioner som finns för samverkansuppdraget ska formulera årliga handlingsplaner. Planerna ska innehålla såväl kvantitativa som kvalitativa mål och åtgärder som är uppföljningsbara. Genom denna process bör alla verksamma vid högskolan, såväl anställda som studenter, få kännedom om högskolans mål med samverkansuppdraget och kunna se sin egen roll i förverkligandet av dessa.

Högskolans tidigare studenter, de s.k. alumnerna, utgör en viktig länk mellan högskolan och samhället. Alumnerna återför erfarenheter, problemställningar, kunskap och information från de områden där de är verksamma. Alumnerna kan också på ett ovärderligt sätt bidra till att stärka högskolans identitet och varumärke. Högskolan ska därför anstränga sig både att ta tillvara alumnernas erfarenheter och bidra till deras fortsatta kunskapsutveckling. *SH Alumni*, högskolans alumnverksamhet, ska vidareutvecklas i samarbete med institutionerna.

Högskolans incitamentsstruktur för samverkansuppdraget ska ses över. Här avses bland annat meritvärdet för samverkan. Även högskolans rutiner för uppföljning och kvalitetsgranskning inom området ska förbättras. Ansvar för att detta arbete påbörjas åvilar Samverkansrådet.

Specifika åtgärder och tillvägagångssätt

Högskolan ska fortsätta att aktivt medverka till att olika typer av samverkansarenor, nätverk och interaktiva mötesplatser utvecklas. Vi ska delta i kunskapsdialoger och samhällsdebatter samt sprida information om våra forskningsresultat. För genomförande kan såväl modern teknik och interaktiv

---

¹ Kommunerna på Södertörn är i bokstavsordning: Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö.

kommunikation som mer traditionella aktiviteter som föredrag, seminarier och kurser nyttjas.

Mål: *Högskolan ska utveckla och fördjupa sina omvärldskontakter för en arbetslivsrelaterad utbildning*

För att underlätta studenternas inträde i arbetslivet är det viktigt att utbildningen har relevans i förhållande till en dynamisk och föränderlig arbetsmarknad. Kvaliteten på högskolans utbildning kan förstärkas genom att studenterna och doktoranderna förbereds för arbetslivet genom olika former av omvärldskontakter under sin utbildning. Det är särskilt angeläget att beakta professionsutbildningarnas behov av förstärkt praktisk inriktning, som är en förutsättning för samverkan med olika arbetsgivare och branscher.

Studenter och doktoranders omvärldsrelationer bidrar också till dubbelriktad kunskapsöverföring och spridning av nya infallsvinklar och kunskap till omvärlden.

Strategi

Vid utveckling av nya eller utvärderingar av befintliga utbildningar ska omvärldens synpunkter och behov beaktas. Även alumnernas erfarenheter bör på ett systematiskt sätt tillvaratas.

Högskolans utbildningar ska om möjligt innehålla inslag av omvärldskontakter. Detta kan ske genom adjungerade lärare, gästföreläsare, praktik och fältförlagda studier m.m. Omvärldskontakter ska även vara ett naturligt inslag i forskarutbildningen.

Vid högskolans finns olika högskolegemensamma plattformar för kontakter mellan studenter och arbetslivet, t.ex. *SH Kompetensforum* med dess uppsatsverktyg *Nationella Exjobb-poolen*. Dessa verksamheter ska fortsätta att utvecklas. De ska också göras mer kända såväl internt som externt så att nyttjandegraden ökar.

Mål: *Högskolan ska bidra till livslångt lärande och kompetensutveckling i omvärlden*

Högskolan har en viktig roll som aktör i det livslånga lärandet. Inom våra profilområden bör vi vara ledande när det gäller kompetensutveckling. Genom kunskapsdialoger med och forskningsinformation till såväl forskningsintresserade praktiker som allmänheten ska högskolan bidra till att ny kunskap och nya forskningsrön görs tillgängliga för omvärlden.

Strategi

Högskolan ska erbjuda olika former av aktiviteter för att synliggöra forskningsprocessen och sprida våra forskningsresultat. Här avses bland annat öppna föreläsningar, seminarier och andra arrangemang som t.ex. populärvetenskapliga föreläsningar riktade mot allmänheten eller mot definierade grupper. Doktoranderna ska uppmuntras att delta i sådana aktiviteter. Högskolan ska erbjuda forskare och doktorander kompetensutveckling i att hantera olika media samt att utföra populärvetenskapliga framställningar.

Högskolan ska i samarbete med samhällets olika aktörer utveckla ett attraktivt utbud av fortbildning, vidareutbildning och kompetensutveckling. Ett viktigt verktyg i detta arbete är uppdragsutbildningar. Under perioden bör vi öka omfattningen av vår uppdragsutbildning. Uppdragsutbildning kan ske inom ramen för ordinarie kursutbud, men också skräddarsys efter specifika behov. Institutionerna ska planera och dimensionera sina möjligheter att genomföra uppdragsutbildningar. Även doktoranderna ska ges möjlighet att undervisa i denna form av utbildning. Högskolans stödfunktioner inom området ska bistå institutionerna i arbetet med uppdragsutbildning samt förbättra sina rutiner avseende att följa upp omvärldens behov och efterfrågan.

Mål: *Högskolan ska utvecklas som medaktör i kunskaps- och innovationssystemet*

Verksamheten vid högskolan ska präglas av fri forskning och fritt sökande av kunskap, liksom kritisk granskning och ifrågasättande av rådande förhållanden och strukturer. För att medverka till en hållbar samhällsutveckling måste dock nya forskningsrön och ny kunskapsbildning i ökad omfattning komma samhället tillgodo i form av nya produkter, tjänster och processer.

Strategi

Högskolans forskare/lärare ska uppmuntras till att i samarbete med olika samhällsaktörer medverka i olika tillämpade och behovsmotiverade forsknings- och utvecklingsprojekt. Även forskningsprojekt som kan utföras av s.k. företagsdoktorander bör utvecklas. Medverkan i framtagande av kunskapsunderlag och som experter i olika sammanhang ska uppmuntras.

Högskolan ska bidra till att kunskapsintensiva verksamheter och företag etableras som har sitt ursprung i högskolans utbildning och forskning. Vi ska därför utvecklas som aktör i det regionala innovationssystemet och vår medverkan i inkubatorverksamheter ska fortgå. Andra strukturer och ändamålsenliga former för att aktivt stödja forskare, doktorander och studenter i den innovativa processen ska också utvecklas så att de ges stöd att utveckla och kommersialisera innovativa idéer. Som ett led i detta ska samarbetet mellan lärosätena och holdingbolagen intensifieras. Även samarbetet med andra aktörer inom området ska fördjupas. Information om innovativa processer, företagande och entreprenörskap ska utgöra ett tydligt inslag under studenternas och doktorandernas studietid, och bör om möjligt ingå i utbildningsprogram och kurser.

Organisation, stödstruktur och ansvarsfördelning

Nedan anges högskolans organisation och stödstruktur för samverkansområdet samt ansvarsfördelning mellan olika nivåer i högskolan.

Ledningsnivå

Rektor har det yttersta ansvaret för all verksamhet vid högskolan. När det gäller samverkansområdet har rektor tillsatt ett strategiskt rågivande organ, *Samverkansrådet*. Rådet har till uppgift att dels utarbeta förslag till högskoleövergripande mål och strategier för uppdraget som ska revideras vid behov, dels tillse att högskolan utarbetar handlingsplaner för området som följs upp och utvärderas. Rektor har också ett ansvar att tillse att incitamenten för att utföra samverkansuppdraget är

gynnsamma för såväl institutioner (motsvarande) som de enskilda forskarna/lärarna. Rektor ansvarar även för att den akademiska integriteten och högskolans oberoende värnas.

Nämndnivå

Högskolans utbildnings- och forskningsnämnder (nedan kallad nämnden) ansvarar inom sina respektive områden för grundläggande högskoleutbildning, forskning och forskarutbildning. Nämnden ska upprätthålla och utveckla kvaliteten i verksamheten, bland annat genom utvärderingar och kvalitetsprövningar. Nämnden bör se över sina rutiner för hur alumnernas erfarenhet och omvärldens synpunkter på ett systematiskt sätt kan tillvaratas för att utveckla och utvärdera verksamheten. Samverkansuppdraget ska i ökad utsträckning ingå som en kvalitetsaspekt i nämndens granskningar.

Nämnden ska tillse att programstyrelser som lyder under nämndens ansvarsområden utarbetar handlingsplaner (motsvarande) för sitt samverkansuppdrag.

Institutionsnivå (motsvarande²) – prefekt, ämneskollegier och programstyrelser

Prefekten har det övergripande ansvaret för verksamheten inom sin institution. Det innebär även ett ansvar för institutionens omvärldsrelationer. Prefekten har att tillse att målsättningen med uppdraget implementeras inom institutionen.

Prefekten ansvarar för, i samråd med ämneskollegier, institutions- och programstyrelser, att institutionens handlingsplan (motsvarande) för samverkan fastställs och följs upp. Studenternas och doktorandernas perspektiv ska beaktas. Även alumnernas erfarenheter och omvärldens synpunkter ska tas tillvara. Därför bör institutionen se över sina rutiner för hur detta kan systematiseras.

För att underlätta högskolans samlade redovisning av uppdraget ska respektive institution (motsvarande) göra en årlig sammanställning av samverkansuppdragets omfattning, inriktning och resultat. Institutionernas redovisning ska kopplas till den egna handlings-/verksamhetsplanen. Uppföljningen ska tillställas *Omvärldssekretariatet* inom Utbildnings- och forskningskansliet.

Biblioteket

Högskolans bibliotek är en öppen resurs för medborgare som söker information och kunskap. Biblioteket utgör därigenom en viktig länk mellan högskolan och det omgivande samhället. Biblioteket ska på plats eller på distans lotsa och vägleda fram till olika informationskällor. Biblioteket hanterar, på uppdrag av högskolans publikationskommitté, högskolans egen vetenskapliga publicering. E-publicering sker i databasen DIVA (Digitalt vetenskapligt arkiv)³ som är ett framgångsrikt sätt att nå ut med vetenskaplig information. Biblioteket samarbetar med andra bibliotek i regionen, såväl med andra vetenskapliga bibliotek som med kommunala bibliotek.

---

² Här avses högskolans centrumbildningar, t.ex. Centrum för Östersjö- och Östeuropaforskning. Föreståndaren har likställts med prefekt.

³ DIVA är en databas där ett tiotal nordiska universitet och högskolor lägger in sin vetenskapliga produktion.

Inom biblioteket finns även *Enheten för distansutbildning och flexibelt lärande*, som ansvarar för pedagogisk och teknisk support för flexibelt lärande inom Södertörns högskola. Enhetens huvudsakliga uppgift är att stödja de institutioner som vill utveckla nätbaserade kurser. Distansutbildning har kommit att utgöra ett viktigt inslag i många människors möjlighet till kvalificerad fortbildning och kompetensutveckling. Även uppdragsutbildning i distansutbildningsform är under utveckling. Enheten ska under perioden undersöka förutsättningarna för att i ökad utsträckning kunna erbjuda fortbildning och vidareutbildning för redan yrkesverksamma genom distansutbildning och flexibelt lärande.

Biblioteket ska årligen göra en sammanställning över sina samverkansaktiviteter.

Stödfunktioner

Nedan beskrivs de stödfunktioner som främst arbetar inom samverkansområdet. Ytterligare funktioner, såväl sådana direkt underställda rektor som i högskolans centrala förvaltning, har arbetsuppgifter som berörs och/eller påverkas av samverkansuppdraget. För att utveckla uppdragets olika delar och för att säkerställa bra uppföljningsrutiner av verksamheten, krävs därför ett gott samarbete såväl mellan rektors olika organ som mellan olika stödfunktioner.

Utbildnings- och forskningskansliet – Omvärldssekretariatet

Omvärldssekretariatet, som utgör en kontaktväg in i högskolan från omvärlden, arbetar på uppdrag av högskolans ledning, samverkansråd, utbildnings- och forskningsnämnder, institutioner och andra relevanta organ. Omvärldssekretariatet ska bistå och stödja högskolans olika organ i deras samverkansarbete. Sekretariatet ansvarar för vissa högskolegemensamma plattformar som t.ex. inkubatorverksamheten, alumnnätverket och SH Kompetensforum. Till arbetsuppgifterna hör att göra omvärldsanalyser inom verksamhetsområdet och att följa upp högskolans samlade samverkansaktiviteter. Vidare utgör Omvärldssekretariatet en central funktion för högskolans uppdragsutbildning och regionala skolutvecklingsfrågor samt har ett samordningsansvar för samverkansuppdraget. Sekretariatet ska formulera sina åtaganden med aktiviteter, insatser och processer i en årlig verksamhetsplan som fastställs och följs upp av samverkansrådet.

Avdelningen för information och kommunikation

Avdelningen ansvarar för högskolans externa och interna kommunikation samt marknadsföring av vår verksamhet. I det operativa arbetet ingår omvärldskontakter, medierelationer och pressarbete. Vidare bistår avdelningen övriga organ/funktioner vid högskolan i arbetet med att synliggöra och popularisera högskolans forskningsresultat. Avdelningen ska ge stöd vid planering och framställning av olika former av informationsmaterial och utåtriktade aktiviteter. Avdelningen ansvarar också för högskolans kontakter med *forskning.se* och deltagande i *Expertsvar*. Avdelningen ska årligen följa upp och sammanställa högskolans genomslagskraft i det omgivande samhället samt redogöra för de utåtriktade aktiviteter som har skett i samverkan med det omgivande samhället.